

BUSZSZH

BUDAPESTI SZOCIÁLIS SZAKMATÁMOGATÁSI HÁLÓZAT

HÍRLEVÉL

Kedves Kollégák!

A Területi Szakmatámogatási Rendszer (TSZR) részeként működő Budapesti Szociális Szakmatámogatási Hálózat (röviden BuSzSzH) 2025. évi 4. hírlevelét küldjük nektek.

A budapesti hálózatunk az ország más területein működő többi konzorciummal együtt a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet (NSZI) pályázatán nyerte el kinevezését 2021-ben. Konzorciumunk 2025 év elejétől újabb 3 évre támogatásban részesült, így 2027 év végéig látjuk el a területi szakmatámogatási rendszer fővárosi feladatait. A TSZR konzorciumok az ország 11 területi egységére vonatkozóan működnek, általában két megyét látnak el. Feladatuk kiterjed a szociális alapellátások, szociális szakosított ellátások és a gyermekjóléti alapellátás (a gyermekek napközbeni ellátása és a gyermekek esélyenövelő szolgáltatásai kivételével) területére. A területi szakmatámogatási rendszert az NSZI Módszertani Igazgatósága koordinálja (<https://nszi.hu/szervezet/modszertani-igazgatosag>).

A **BUSZSZH munkacsoportjai ezen a linken érhetők el:** <https://www.buszszh.hu/munkacsoportok/>. Az események alapvetően az adott munkacsoporthoz kötődő szakembereknek szólnak, de nyitottak a más területen dolgozók számára is!

Tartalom

1.	BUSZSZH szakmai cikkek.....	2
1.1	A Kapcsolattartások jó gyakorlata, mozaikja és fonákja	2
1.2	Konferenciával zárult a száraz november eseménysorozatunk	5
1.3	Második alkalommal nyílt lehetőség addiktológiai fókuszú szupervízióra a BUSZSZH szakmai napján	5
1.4	Útjára indult Budapesten a hajléktalanok átmeneti szállásainak rendszeres szakmai műhelye.....	6
1.5	TL-roadshow: támogatott lakhatásban dolgozó szakemberek számára szervezett módszertani műhely központi témái.....	7
1.6	A lelki egyensúly megtartása a segítők mindennapjaiban	8
2.	A BUSZSZH munkacsoportjai és szakmatámogatási felelősei	9

1. BUSZSZH szakmai cikkek

1.1 A Kapcsolattartások jó gyakorlata, mozaikja és fonákja

A család- gyermekjóléti központok egyik speciális szolgáltatása a Kapcsolattartási ügyetek működtetése annak érdekében, hogy a kapcsolattartásra jogosult külön élő szülő/ más személy (nagyszülő) védett, semleges helyen találkozzon gyermekével/unokájával és a kapcsolattartást segítő szakemberek jelenlétében lépésről-lépésre a rövidebb idejű felügyelt kapcsolattartástól az elvitellel járó kapcsolattartásig sikeresen újra építse kapcsolatát.

A kapcsolattartásokon dolgozó szakemberek évente több alkalommal is találkoznak országos konferenciákon, továbbképzéseken, szekcióüléseken, ahol bemutathatják az intézményükben folyó kapcsolattartási munkát és kicserélhetik tapasztalataikat. Munkájuk, tapasztalataik, összefogásuk teszi lehetővé, hogy az elméleti – jogi síkon kidolgozott, a felügyelt kapcsolattartást érintő jogszabályok megvalósítása a tényleges tereptapasztalatokból kiinduló egységes módszerek és eljárások alapján valósuljanak meg egy új, kidolgozás alatt lévő protokoll keretében.

2025 -ben a Budapesti Szociális Szakmatámogatási Hálózat (BUSZSZH) keretében került megszervezésre két módszertani megbeszélés, ahol az első részben egy-egy intézménybemutató keretében a résztvevő szakemberek megismerték a 3. és a 13. kerületben folyó munkát, a dokumentáció vezetésének és a szakemberek közötti együttműködésnek jó gyakorlatát.

2025.06.03.-án Tapasztó Gábor, az Óbudai Családi Tanácsadó Központ csoportvezetője elmondta, hogy a III. kerületben az esetek 40-40%-ban apai és nagyszülői, 20%-ban pedig anyai kapcsolattartás történik. A 10 munkatárs közül 7 fő esetmenedzser, akik a pénteki (2026-tól pedig a szombati) kapcsolattartáson vesznek részt, 2 fő pedig kapcsolattartási ügyeletes és jelzőrendszeri tanácsadó.

A kapcsolattartások sikeres megvalósításának egyik alapja a kapcsolattartást megelőző konzultációk, ahol a szabályokat, kereteket ismertetjük, aláírjuk az adminisztrációt. A másik pedig, hogy szükség esetén azonnal beavatkozunk a különféle konfliktuskezelési technikák alkalmazásával. A kapcsolattartás alatt felmerülő vitás helyzetben a kapcsolattartási ügyeletes jogosult dönteni a végzés és a határozat alapján. Az intézmény kapcsolattartási mediációs lehetőséget is biztosít a résztvevő szülők/nagyszülők számára annak érdekében, hogy a kapcsolattartás körülményei minden fél számára megnyugtatóan rendeződjenek.

További jó gyakorlat a különböző játékok pl. csocsó, darts, pingpong résztvevők általi használata, amely segíthet a szülő-gyermek kapcsolatának újjáépítésében, elmélyítésében.

Azokban az esetekben, amelyekben a kapcsolattartásra kötelezett édesanya is bent van a kapcsolattartás elején, az anya-gyermek leválás elősegítésének érdekében detektívtükröt használunk, ahol a szülő segítő jelenlétében bizonyosodhat meg a kapcsolattartás további részében a gyermek jólétéről, biztonságáról.

A III. kerületben kiemelt figyelmet fordítunk az ésszerű dokumentáció kialakítására, ezen belül az új tevékenységi adatlap és értékelő lap bevezetésére. A szülők körülményeinek, mentális állapotának javításáért felajánljuk az intézmény speciális szolgáltatásait (pl. pszichológus, családterapeuta, jogász), illetve a kapcsolattartás egyes eseteiben mediátort is igénybe lehet venni.

Dr. Wahl Patrícia az intézmény jogi tanácsadója kiemelte, hogy 2021. 01. 01. napjától a szülői kapcsolattartás szabályozása, újra szabályozása és végrehajtása bírósági hatáskörbe tartozik, ugyanakkor a kapcsolattartásra jogosult más személyek, így pl. a nagyszülői kapcsolattartás szabályozása, valamint a 2020. 12. 31. előtt bíróság által szabályozott kapcsolattartás megváltoztatása

a gyámhatóság hatásköre. A bírósági vagy a gyámhatóság által szabályozott és elmaradt kapcsolattartás végrehajtásával kapcsolatos eljárásokat a bíróság nemperes eljárásra vonatkozó szabályok alapján végzi, és a kapcsolattartás megszegése – például határidők elmulasztása, kapcsolattartás indokolatlan akadályozása – szankciókat vonhat maga után. Emellett változások történtek a védelembé vételi eljárásokban is: ha a bíróság megállapítja, hogy a gondozó szülő hibájából maradt el a kapcsolattartás, értesíti a gyámhatóságot, amely hivatalbóli eljárás keretében vizsgálja a védelembé vétel szükségességét. Védelembé vétel esetén figyelmezteti a szülőt, hogy védelembé vétel eredménytelensége esetén feljelentést tesz kiskorú veszélyeztetése miatt.

2025.10.30.-án a Prevenció Központban került sor a Kapcsolattartási Ügyeletben dolgozó szakemberek őszi módszertani megbeszélésére. A megbeszélésen részt vettek az 1., 2., 3., 4., 6., 8., 13., 15., 20., 21., a 22. kerület-, és 2 civil szervezet szakemberei.

A megbeszélésen Szerneck Zoltán kapcsolatügyi koordinátor „A kapcsolattartás mozaikja” címmel mutatta be a Prevenció Központ Kapcsolattartási Ügyeletét. Tőle megtudtuk, hogy a kapcsolatügyelet sikeréhez minden apró egymáshoz illeszkedő részlet hozzájárul: a gyermek, a szülők, a szakemberek és a rendszer együtt adja ki a teljes, harmonikus képet, amelynek végső célja a kiegyensúlyozott (mosolygó) gyermek.

Az intézményben a Kapcsolattartási Ügyeletet 10 fő családsegítő, esetmenedzser és mediátor beosztású szakember látja el hétfőn és kedden 15 és 19 óra között, a családok időbeosztásához igazodva. Minden kapcsolatügyelet során két szakember van jelen, ami biztonságot és átláthatóságot nyújt. Cél, hogy a szülő és a gyermek közös ideje valóban minőségi legyen. A kapcsolattartások túlnyomó része (50 %-a) apai, de megtalálható anyai és nagyszülői kapcsolattartás is. A felügyelt kapcsolattartás elrendelésének jellemző okai között szerepel bántalmazás, kapcsolati erőszak, szerhasználat.

Minden kapcsolattartási ügyelet egyedi, nincs egységes sablon, ezért a szakember személyisége, rugalmassága és empátiája kulcsfontosságú a sikeres működéshez. Emellett nincs egyetlen jól bevált módszer sem; minden alkalom más és más, ezért a szakembereknek mindig rugalmasnak, figyelmesnek és empátikusnak kell lenniük.

A kapcsolatfelvétel személyes találkozás keretében működik, ahol ismertetik a házirendet, szabályokat és a keretmegállapodást. Már az első találkozás sok információt elárul a szülők együttműködési szándékáról.

Problémát okoz, ha a szülő fizikailag jelen van, de nem kapcsolódik a gyermekhez, ilyenkor a szakember segíti a kommunikációt és a játék újraindítását, szükség szerint pszichológus, mediátor vagy családkonzulens bevonásával. Mindemellett a túl hosszú ideig tartó kapcsolattartások nem hatékonyak, ezért fontos, hogy a bírósági határozatoknak legyen időbeli kerete, -ha lehet- ne legyen ez egy végtelen folyamat, hiszen a kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és szülő közötti kapcsolat helyreállítása.

A második előadó Dr. Dvorán Gabriella a Központ jogi tanácsadója adatvédelemmel és családjoggal foglalkozik. Előadásában „jogszabályok útvesztőjében, gyakorlati kapaszkodókkal” címmel a kapcsolattartási ügyelet és a felügyelt kapcsolattartás elrendelése témakörének (jogi) dilemmáit foglalta össze, a szakterületéhez kapcsolódó tapasztalatainak, illetve javaslatainak az ismertetésével.

Az előadás elején hangsúlyozta, hogy a felügyelt kapcsolattartások csak a Gyermekjogi Egyezmény ismeretében értelmezhetőek, mert a jelenlegi jogszabályok ellentmondásosak és hiányosak. A magyar jogrendszer jelenlegi formájában nem védi megfelelően a gyermek jogait, a rendszer a szülők jogvitáit

szolgálja, nem a gyermeket. Fontos annak képviselete, hogy a gyermek ne legyen az érintettek közötti játszma „eszköze”! Hiányzik a kommunikáció a jogalkotás és jogalkalmazás között, ezért a szakmai visszajelzéseket el kell juttatni a döntéshozókhoz. Csak nyílt szakmai párbeszéd és együttműködés révén javulhat a rendszer, és érvényesülhet a gyermek valódi érdeke.

Kiemelte, hogy a jogszabályokban előírt előzetes egyeztetés gyakran formális vagy elmarad, és a gyermek véleményét ritkán kéri ki, pedig ez kötelező az EU-s jogharmonizáció szerint. Annak ellenére, hogy a gyermek kapcsolattartási joga alkotmányos alapjog, mégsem tájékoztatják megfelelően jogairól, nem mindig érvényesül a beleegyezés vagy a visszajelzés lehetősége. Ugyanakkor a szakembernek a bíróságot és gyámhatóságot értesítenie kell, ha a gyermek nem szeretne benne részt venni.

A gyermek valódi meghallgatása gyakran problémás pedig érdeke, hogy véleményét ismerjék a felügyelt kapcsolattartás elrendelése előtt, hogy a kapcsolattartás előtt hatósági meghallgatáson legyen gyermekpszichológus is, valamint a kapcsolattartási helyszín ne legyen kihallgatószoza. A bírók gyakran nem empátikusak, rutinszerűen járnak el, nincs megfelelő felkészültségük a gyermek meghallgatására.

A bírók és ügyvédek gyakran nem ismerik a fogalmakat („kapcsolattartási ügyelet” vs. „kapcsolatügyelet”) és a döntéseik gyakran a szülők konfliktusait tükrözik, nem a gyermek érdekeit. Mindez a kapcsolattartás megvalósításában gyakorlati és jogi problémákat okoz. Jelenleg a családjogi ügyekhez nem kell külön szakmai képzés, így sok ügyvéd nem érti a gyermekvédelmi és pszichológiai összefüggéseket.

Az előadás során továbbá felhívta a figyelmet arra, hogy a bíróságnak a felügyelt kapcsolattartás elrendelése előtt meg kellene bizonyosodni arról, hogy megvan-e a kapcsolattartás két konjunktív feltétele: a) a kapcsolattartásra jogosult veszélyeztet-e a gyermek(ek)et, b) magatartása a gyermek(ek) érdekével ellentétes-e? Ha ezek nem teljesülnek egyszerre, akkor az intézkedés jogellenes. Emellett, ha az elrendelésre okot adó körülmény megszűnik, a fenntartás sem indokolt, hiszen a gyermek érdekét veszélyeztető, felróható magatartás hiányában a különélő szülőtől az elvitel jogát is magában foglaló kapcsolattartás nem vonható meg.

A másik legnagyobb probléma, hogy a bírósági határozatok legnagyobb része nem időkorlátos. Pedig a Kúria álláspontja szerint, amennyiben a bíróságok az elvitellel megvalósuló kapcsolattartás korlátozását rendelik el, akkor a korlátozás záró időpontját is meg kell határozni. A korlátozás meghatározott időtartamhoz kötése azért jelentős és elmaradhatatlan bírói rendelkezés, mivel ennek elmaradása a gyermek érdekét és a szülő kapcsolattartáshoz fűződő jogát sérti, ezáltal nem biztosítja ezen alapjogok érvényesülését.

A kapcsolattartás előkészítése előtt a bíróságnak a megvalósító intézménnyel előzetesen egyeztetni kellene a családnak javasolt egyéb szolgáltatásokról (pl. a résztvevő gyermek előzetes gyermekpszichológiai felkészítéséről), a fokozatosságról, illetve a szülőknek a kapcsolattartás alatt nyújtandó mentális segítségnyújtásról és a kapcsolattartás egyéb feltételeiről.

A felügyelt kapcsolattartás megvalósításával kapcsolatban az előadó elmondta, hogy maximum 6–8 hónapig kellene tartania, hosszabb fennállás esetén más szakember bevonása szükséges és előzetes gyermekpszichológiai felkészítés. Emellett a felügyelt kapcsolattartást megvalósító intézmény vezetője fel is függesztheti a kapcsolattartási ügyelet szolgáltatást, ha az valamelyik fél hibájából 6 hónapja nem működik. A sikeres kapcsolattartások érdekében szükséges a házirendek és megállapodások egységesítése, a szülői kompetenciafejlesztés, a fokozatos kapcsolattartás, a megfelelő szakember-csapat, a biztonságos és barátságos helyszínek kialakítása és a szükséges infrastruktúra biztosítása.

Mindebből következően, úgy gondoljuk, hogy komplex, több ágazatot érintő szakmai, jogi megoldásokat kívánnak az alábbi megállapítások:

- Fontos, hogy a visszajelzések alapján szakmai párbeszédet folytassunk a jogi és gyakorlati változtatásokért. Hiszen a felügyelt kapcsolattartásnak az ENSZ Gyermekjogi Egyezményen kell alapulnia.
- A bíróság alakítsa ki azt a gyakorlatot, hogy a felügyelt kapcsolattartás elrendelése előtt meg tudjon bizonyosodni arról, hogy megvan-e a kapcsolattartás két konjunktív feltétele.
- Fontos, hogy a végzéseknek, határozatoknak legyen időbeli kerete.
- A kapcsolattartás előkészítése előtt a hatóságnak a megvalósító intézménnyel előzetesen egyeztetni kellene a kapcsolattartás megvalósítási idejéről, a felülvizsgálatról és a családnak javasolt egyéb szolgáltatásokról.
- Minden kapcsolattartási ügyelet egyedi, nincs egységes sablon, ezért a szakember személyisége, rugalmassága, empátiája és szakmai, jogi felkészültsége kulcsfontosságú a sikeres működéshez. Ezért a szakmai kompetenciák fejlesztését szorgalmazzuk.
- A kapcsolattartások sikeréhez hozzájárul az egységes, ésszerű dokumentáció kialakítása, ezen belül a minden intézményben (egységesen) használható tevékenységi adatlap és értékelő lap bevezetése.
- A felügyelt kapcsolattartás során felmerülő problémák megoldása érdekében szükséges az azonnali konzultáció biztosítása a felekkel külön-külön, vagy együtt.

Tapasztó Gábor

1.2 Konferenciával zárult a száraz november eseménysorozatunk

A BUSZSZH Hajléktalanellátó és Addiktológiai Munkacsoportjainak közös szervezésében november 27-én került sor a 'Száraz November' programsorozat zárókonferenciájára „Együtt változunk” címmel. A rendezvény egy olyan intézménylátogatásokból felépülő szakmai sorozatot zárt le, amelynek célja a szervezetek közötti együttműködés erősítése, valamint a felismerés, a rehabilitáció és a felépülés támogatásának közös előmozdítása volt.

Az intézménylátogatások alkalmával nyolc szolgáltatót lehetett meglátogatni és közel 60 kolléga élt a lehetőséggel. A visszajelzések alapján arra jutottunk, hogy a fogadó intézmények és a kollégák is profitáltak a találkozókra. A szakmai igényességünk része, hogy ismerjük egymás munkáját, legyen kapcsolatunk és el tudjuk irányítani, kísérni az ügyfeleket, abba az ellátásba, ahol segítséget kérhetnek.

A konferencia témája az volt, hogy hogyan válhatnak elérhetővé az addiktológiai szolgáltatások különböző célcsoportok – tinédzserek, nők, idősök és hajléktalan emberek – számára, és milyen sajátos kihívások merülnek fel akkor, amikor a függőség szociális hátránnyal társul.

Bővebb cikk Greguss Anna tollából itt olvasható: <https://www.maltai.hu/cikk/hir/5345>

1.3 Második alkalommal nyílt lehetőség addiktológiai fókuszú szupervízióra a BUSZSZH szakmai napján

Október 30-án került sor a Budapesti Szociális Szakmatámogatási Hálózat Szenvedélybeteg Ellátó és Hajléktalanság Munkacsoportjai által meghirdetett interaktív szupervíziós edukációs alkalomra és esetmegbeszélésre Orsolics Zénó szupervíziós addiktológiai coach, szupervízor, tapasztalati szakember vezetésével.

Az őszi workshopra a szenvedélybeteg-ellátásban, illetve a hajléktalanellátásban, szenvedélybeteg kliensekkel is dolgozó szakembereket vártuk, akik érdeklődnek a szupervízióban rejlő lehetőségek iránt. Sajnos viszonylag kevesen jöttek el a rendezvényre, ezért a jövőben kiemelten foglalkozunk majd azzal, hogyan tudnánk ezeket a műhelyfoglalkozásokat vonzóbbá tenni, mivel a területen dolgozó szakemberként mindnyájan fokozottan ki vagyunk téve a kiegészítő veszélyének, ezért kiemelten fontos lenne, hogy rendszeresen részesüljünk szupervízióban.

A szupervízió a szakmai hivatástudat gondozását, erősítését, munkahelyi elakadások feldolgozását támogató segítői munkaforma, amely meghatározott keretek között biztosít lehetőséget a problémák eltérő szemszögből való értelmezésére. A résztvevők először bővebb információkat tudtak meg a különböző fajtáiról (pl. csoportos, egyéni, team és peer, azaz társas szupervízió), más módszerekből átvett eszközeiről (pl. pszichoterápia, pszichodráma, családterápia) és kreatív elemeiről (pl. rajz, kártyák, különböző tárgyak, dramatizált játék), továbbá főbb elveiről. Utóbbiak esetében a Carl Rogers által fémjelzett személyközpontú, nondirektív szemlélet került a fókuszba.

A műhelyen a résztvevők ismereteket szerezhettek a módszer jelentőségéről a szenvedélybeteg ügyfelekkel való munkában, majd egy-egy konkrét eset kapcsán beszélgettek, amelyeknél a szupervízió által felkínált lehetőségeket is számba vették a workshop vezetőjével. Izgalmas beszélgetés zajlott az egyéni és a csoportos szupervízió előnyeiről és hátrányairól, hogy mely helyzetekben melyik lehet célravezetőbb, de szóba kerültek még a segítői játszmák, a szupervízió során használt kérdésfeltevési irányelvek, a szupervízor bevonódásának kérdése is.

A programra az MRE Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió tavaly nyílt *Magdolna 33* nevű addiktológiai előgondozó intézményében került sor, amelynek tevékenységével így egyúttal közelebből is megismerkedhettek a jelenlévők.

Sós Eszter

1.4 Útjára indult Budapesten a hajléktalanok átmeneti szállásainak rendszeres szakmai műhelye

A BUSZSZH hajléktalan munkacsoportja 2025. június 12-én szervezte meg az első olyan szakmai műhelyt, amely a fővárosban működő, hajléktalanok átmeneti szállásait fogta össze. Az alkalom célja nem csupán az volt, hogy egyszeri szakmai diskurzusra teremtsünk lehetőséget, hanem hogy elindítsunk egy olyan kezdeményezést az átmeneti szállások munkatársai között, amely rendszeres találkozásokon alapul, érdemi és előre vivő egyeztetéseknek ad teret. A Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei (BMSZKI) vállalta, hogy a szakmai műhely szervezését 2025 októberétől átveszi és folytatja az alkalmak összehívását, bevonva a szervezésbe a Twist Olivér Alapítványt is. Ezúton szeretnénk megköszönni Tápi Eszter (Twist Olivér Alapítvány) és Botyánszki Alíz (BMSZKI) munkáját, akik szervezik és vezetik a műhelyeket.

Az alkalmakra minden hónap 2. csütörtökén kerül sor, melyhez a BUSZSZH szakmai háttérrel biztosít.

Ennek folyamányaként 2025. október 9-én lebonyolításra került a következő találkozó, melyen összesen 29 kolléga vett részt és amely a BMSZKI Dózsa György úti központjában valósult meg. A téma a hálózatépítés volt, melynek keretein belül alkalom nyílt arra, hogy az átmeneti szállások munkatársai jobban megismerkedhessenek egymás szakmai tevékenységével, azok specifikumaival, illetve a jó gyakorlatokkal. Az első alkalommal a csoport vezetői játékos keretek között adtak lehetőséget a résztvevő szervezeteknek a bemutatkozásra, illetve középpontba kerültek az egyes intézményekben

előforduló jó gyakorlatok, valamint az is, hogy mire büszkéek a munkájuk során a szakemberek. Az elmondottakat a csoportvezetők összegyűjtötték és e-mailben osztottak meg a résztvevőkkel. Az alkalom külön pozitívuma volt, hogy „nem nyílt ki a panaszláda”, hanem a jövőben hasznosítható, a gyakorlatba átültethető ötleteket vihettek magukkal el a kollégák.

A következő alkalom november 13-án valósult meg, szintén a BMSZKI Dózsa György úti ellátási egységében. Itt már, ahogy a cím is mutatja - *"Pincétől a padlásig" - az átmeneti szállásoknak helyet adó épületek állapota, története, hangulata, nehézségek és kreatív megoldások, sikertörténetek megosztása* – az ellátásoknak helyt adó intézmények infrastruktúrája került a középpontba. Ezen az alkalmon lehetőség nyílt arra, hogy a résztvevők megtekinthessék a BMSZKI Dózsa György úti központjában működő ellátásokat, mint az Origóc Nappali Melegedőt, a Dózsa női Éjjeli Menedékhelyet és az épület jelentős részében működő, több, mint 300 férőhelyes Átmeneti Szállást. Az épület és az ellátási egységek megismerését követően a részt vevő kollégák, kiscsoportban a következő kérdéseket vitatták meg: Milyen nehézségekkel küzdünk az átmeneti szállások épületeiben? Milyen megoldások, jó gyakorlatok vannak az egyes szolgáltatók telephelyein? Nehézséget jelentett többek között az épületek megközelíthetősége, az ágyi poloska-helyzet, a takarítás minősége, a karbantartás hiányosságai, a forráshiány. Pozitívum a kollégák kreativitása, a szakszervezet közbenjárása, a klímák felszerelése, helyenként a takarító brigád lecserélése, a felújítások voltak. A novemberi alkalmon 30 kolléga vett részt és alapvetően pozitív visszajelzések érkeztek a csoportvezetőkhöz.

Mindeközben a területi szakmatámogatási hálózat részvételével az országos hajléktanügyi munkacsoport készíti az Átmeneti Szállások Módszertani Útmutatója dokumentumot.

Hunyadi Anett

1.5 TL-roadshow: támogatott lakhatásban dolgozó szakemberek számára szervezett módszertani műhely központi témái

A Belügyminisztérium, a KézenFogva Alapítvány és a Budapesti Szociális Szakmatámogatási Hálózat közös együttműködésben 2025. november 18-án szakmai műhelyalkalmat szervezett a Támogatott Lakhatásban dolgozó munkatársak számára. Elsősorban azoknak a szakembereknek a jelentkezését vártuk, akik még az út elején járnak, az elindulást fontolgatják, keresik az ezzel a témával foglalkozó szakmai találkozók lehetőségeit; vagy már az első lépéseket megtéve az elmúlt 1-2 évben indítottak és működtetnek ilyen típusú közösségi lakhatási szolgáltatási formát Budapesten, illetve Pest Vármegyében.

A novemberi alkalom egy országos TL-roadshow záróelemeként jött létre, amelyet ebben az évben számos vidéki helyszínen szerveztek meg a KézenFogva Alapítvány munkatársai.

A műhely-sorozat alapvető célja a szemléletformálás, a módszertani fejlesztés és a szolgáltatási kultúra megújítása volt. A képzés kiscsoportos, gyakorlatorientált munkára épült, és arra törekedett, hogy a résztvevők saját szakmai közegükben is alkalmazni tudják az új ismereteket. A módszertani támogatósorozat több kulcsfontosságú témában kívánt segítséget nyújtani a résztvevőknek. Az egyik kiemelt kérdés a gondozás és a támogatás közötti különbségek megértése, valamint az, hogy ez a szemlélet miként ültethető át a mindennapi gyakorlatba. A szervezők külön hangsúlyt fektettek a „kisintézményi működés” elhagyására, amely elengedhetetlen a fogyatékkal élő és pszichiátriai problémákkal küzdő emberek autonómiájának és partneri státusának erősítéséhez.

Az egyes helyszíneken a műhelyek központi témái:

- a támogatott döntéshozatal,
- az egyéni szolgáltatási terv gyakorlati alkalmazása,
- a jó gyakorlatok megismerése,
- a teammunka fejlesztése,
- a szükségletfelmérés pontossága,
- a szakmai hozzáállás értékei (alázat, fokozatosság),
- valamint a TL közösségi alapú, nemzetközi normákkal összhangban álló működésének megerősítése

voltak; változó fókuszpontokkal a helyi igényeknek megfelelően.

A budapesti rendezvény kiemelten foglalkozott a TL és az intézményi működés közötti különbségekkel. Bemutatva, hogyan mozdulhat el egy szolgáltatás a paternalista, döntéseket helyettesítő működésből egy olyan modell felé, amely a lakók egyéni szükségleteire, döntési szabadságára épül, bevonva az ügyfelek közvetlen természetes támogatóit, elsősorban a szülőket, hozzátartozókat is. A résztvevők interaktív, játékos formában személyes tapasztalataikra is nagymértékben támaszkodva tekinthettek rá arra, hogyan valósítható meg a megfelelő szakmai kommunikáció, a partneri viszony kialakítása, illetve miért fontos a valódi teammunka, a csoportos szupervízió vagy a berögzült intézményi viselkedésformák lebontása és támogató szolgáltatói attitűd kialakítása.

A műhely így az együtt gondolkodás, a lehetséges szakmai megújulás, a szemléletváltás izgalmas terepe volt, amely a közösségi alapú lakhatásról való szakmai gondolkodás közös platformja lehetett.

Matus Ágnes

1.6 A lelki egyensúly megtartása a segítők mindennapjaiban

Beszámoló a Budapesti Szociális Szakmatámogatási Hálózat Idős Emberek Szociális Alapszolgáltatásai munkacsoportjának november 6-i üléséről

A Budapesti Szociális Szakmatámogatási Hálózat (BUSZSZH) Idős Emberek Szociális Alapszolgáltatásai Munkacsoportjának november 6-i ülése az Újbudai Szociális Szolgálat központjában (Budapest, XI.ker. Keveháza u. 6. sz.) került megrendezésre. A résztvevők ez alkalommal a házi segítségnyújtásban dolgozó szakemberek mentális és érzelmi jóllétének megőrzésére fókuszáltak. A rendezvényen az Idős Emberek Budapesti Szociális Alapszolgáltatásai munkacsoport tagjai vettek részt (budapesti önkormányzati és egyházi fenntartású szociális szolgáltatók munkatársai) 38 fővel.

Az előadást Szokoli Erzsébet szociálpolitikus, szociális munkás és szupervízor tartotta, aki gyakorlati példákon keresztül mutatta be, hogyan maradhatnak a segítők hosszú távon is kiegyensúlyozottak és motiváltak. Fontos az önsegítés lehetősége, a gondolkodásmód megváltoztatása a stressz kezelésében, illetve a társadalmi szemléletnek megfelelően a közösség felelősségéről is beszéltünk.

Az előadás elején a jóllét fogalmát jártuk körül: nemcsak a testi egészség, hanem a mentális és érzelmi egyensúly is fontos része annak, hogy valaki „jól legyen”. Szó esett a pozitív önkép, az érzelmi rugalmasság és az élet értelmének megtalálása szerepéről. Ehhez azonban önismereti munka szükséges, konkrét asszertív kommunikációs, és konfliktus kezelési technikák elsajátításával együtt. Persze az egészséges, aktív életmód is fontos, melyről sokszor esett szó a munkacsoporton mind az ügyfelek, mind a munkatársak vonatkozásában. A segítő szakmákban különösen nagy kihívás a

mindennapi stressz és érzelmi terhelés kezelése. Lényeges, hogy a stresszhelyzetek megelőzése a leghatékonyabb módszer.

Előadónk kiemelte, hogy a jóllét megőrzése, így a stresszhelyzetek megelőzése és kezelése közös felelősség: a munkahely, a közösség és az egyén egyaránt tehet érte.

A munkáltató feladata a támogató környezet megteremtése – a megfelelő munkafeltételek, világos feladatmegosztás, következetes irányítás és a teljesítmény elismerése mind hozzájárulnak a szakemberek elégedettségéhez. A házigondozó legtöbbször egyedül van az idős emberrel, amely egy speciális helyzet. Eltérő gyakorlatok vannak arra vonatkozóan, hogy mikor találkoznak a gondozók és milyen lehetőség van arra, hogy munkatapasztalataikat, nehézségeiket megosszák. Fontos lenne a gondozónők munkáját mindenhol folyamatosan és rendszeresen támogatni. Azonban a különböző intézmények lehetőségei - külső okok (az ellátandó lakosság demográfiai, szociokulturális helyzete) - belső okok (a szakmai szervezet humánerőforrás állománya) nem teszik lehetővé, hogy egy konkrét megoldást javasoljunk. Az előadó amellet érvelt, hogy a napi szintű találkozás akár a munkanap elején és végén segíti a határtartást a munkahely és a magánélet között. A rendszeres esetmegbeszélések segítik a szakmai kompetenciák fejlődését, a konfliktusok egységes feloldását. A közösség ereje a kapcsolódásban és a kölcsönös támogatásban rejlik, míg az egyéni oldalról a tudatos önreflexió, a pihenés, a határok kijelölése és a saját jóllétünkért vállalt felelősség a legfontosabb.

Az előadást követően a résztvevők két fős beszélgetésekben osztották meg a bevált megküzdési stratégiáikat, kinek mi ad a hétköznapiakban feltöltődést: sport, kirándulás, családi programok, olvasás, szépítkezés, vallási közösséghez való tartozás szabadságolás, aktív pihenés, kreatív-, zenéhez művészethez köthető kulturális- tevékenységek, közösségi részvétel, természetben végzett tevékenységek. Tehát megerősítettük egymást abban, hogy a mentális egészség megőrzéséhez mindenkinek szüksége van én-időre.

A szakmai személyiség építése is fontos a szociális szféra minden végzettségű tagja számára. Az adekvát szakmai továbbképzések, esetmegbeszélések, szupervízió, csapatépítés, tréningek jó példái ennek. A találkozók végére egyértelművé vált: a segítők jólléte nemcsak a saját, hanem a gondozott idősök életminőségét is meghatározza. A mentális és érzelmi egyensúly ápolása tehát nem luxus, hanem a minőségi szociális munka alapfeltétele.

dr. Steiner Erika

2. A BUSZSZH munkacsoportjai és szakmaitámogatási felelősei

munkacsoport neve	szakember neve	szakember e-mail címe	szakember telefonszáma
BUSZSZH általános koordináció	Miklós Kata Sziklai István	budapestihalozat@maltai.hu	70-6532693
Hajléktalanság Munkacsoport	Szentkereszty Tamás Hunyadi Anett	szentkereszty.tamas@maltai.hu hunyadi.anett@bmszki.hu	30-9318651 30-4560108
Idős Emberek Alapszolgáltatásai Munkacsoport	Mátics Katalin Steiner Erika	matics.katalin@uszosz.ujbuda.hu steiner.erika@uszosz.ujbuda.hu	1-2031327

Idős Emberek Otthonai Munkacsoport	Balog Józsefné	balog.jozsefne@maltai.hu	70-8725350
Mentális Problémák Munkacsoport	Dr. Szaszko	intezmenyvezeto.margareta@aranykereszt.hu	20-5898202
	Bogár Bogi	bodyeva@gmail.com	30-3701376
	Bódy Éva	nemeth.mihaly@diakonia.hu	25-522100
Addiktológia Munkacsoport	Sós Eszter	sos.eszter@maltai.hu	70-6451846
Fogyatékoságügy Munkacsoport	Szabó Mariann	szabo.mariann@diakonia.hu	30-5549106
	Fóris Johanna	titkarsag@merek.hu	20-3535009
	Matus Ágnes		
Család- és Gyermekjóléti Központok Munkacsoport	Szalai-Komka	szalai-komka.norbert@ocstgyvk.hu	30-4664360
	Norbert	busi.zoltan@kszki.obuda.hu	70-2434482
	Busi Zoltán		
Gyermekek-, Családok Átmeneti Otthonai Munkacsoport	dr. Schmidt Ágnes	schmidt.agnes@maltai.hu	30-6004931

Szeretettel várunk, hívunk Benneteket az alkalmainkra!

Üdvözlettel,

Budapesti Szociális Szakmatámogatási Hálózat munkatársai

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Közép-Magyarországi Régió

(a BUSZSZH konzorcium vezetője)

1011 Budapest Bem rkp. 28.

budapestihalozat@maltai.hu

+36-70-6532693

A Program a Belügyminisztérium és a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet

támogatásával valósul meg: a „Területi szakmatámogatási rendszer működtetése,

szakmatámogatási feladatok ellátása 2025” TSZR2025-4263 kódszámú pályázat keretében.

**MAGYAR MÁLTAI
SZERETETSZOLGÁLAT**

